

XARİCİ DİLİN TƏDRİSİNDƏ İNNOVATİV METODLARDAN İSTİFADƏ

Ümumtəhsil məktəblərində ingilis dilinin tədrisinin əsas məqsədi şagirdlərdə kommunikativ nitq bacarıqlarının və nitq mədəniyyətinin formalaşdırılması və inkişafı, xarici dilin praktik cəhətdən mənimsənilməsinin əsaslarının öyrədilməsidir.

Əgər ingilis dilinin öyrənilməsinin əsas məqsədini - kommunikativ sərəştənin formalaşdırılması kimi qarşımıza qoysaq, bu əsas məqsəd çərçivəsində bütün digər məqsədlər (tərbiyəedici, təhsilverici və inkişafetdirici) də həyata keçirilir. Bu əsasda təlimin son məqsədi xarici dil mühitində sərbəst oriyentasiya və müxtəlif situasiyalarda lazımi reaksiya göstərmək və mövzuya uyğun cavab vermək bacarığını öyrətməkdir.

Bu baxımdan ümumtəhsil məktəblərində tədris edilən xarici dil fənninin məqsəd və vəzifələrini reallaşdırmaq üçün məzmun xətləri belə müəyyənləşdirilmişdir: dinləmə və anlama, danışma, oxu, yazı. Bu məzmun xətlərinə uyğun olaraq fəaliyyət xətlərində isə tədqiqətmə və tətbiqətmə, təsvirətmə və təqdimətmə, əlaqələndirmə və ünsiyyət, dəyərləndirmə və yaradıcı tətbiqətmə kimi fəaliyyət istiqamətləri nəzərdə tutulur. Göründüyü kimi, bu fəaliyyət istiqamətlərinin əhatə etdiyi sahələr dil öyrənmənin əsasını təşkil edir və tədqiqətmədən başlayaraq yaradıcı tətbiqətməyə qədər olan bir dövrü əhatə edir. Bu proses özlüyündə dili öyrənməyə başladığı ilk dövrdən tam orta təhsilin sön pilləsinə qədər davam edir.

Təlim prosesində müəllim aşağıdakı məsələlərə xüsusi diqqət yetirməlidir:

- hər bir şagirdin dili praktik cəhətdən mənimsəməsi üçün əlverişli şərait yaratmaq;
- hər kəsə öz fəallığını, yaradıcılığını göstərməyə imkan verən tədris üsullarını seçmək;
- dil mühiti yaratmaq;
- təlim nəticələrinə uyğun düzgün istiqamət seçmək;
- standartlara əsasən mövzunu müəyyən etmək;
- standartlara uyğun təlim məqsədləri müəyyən etmək;
- şagirdin maraq və ehtiyaclarını nəzərə alaraq təlim mühiti yaratmaq.

Bütün bunlarla yanaşı, müasir müəllim yüksək səviyyədə informasiyaya malik olmaqla eyni zamanda rejissor, aktyor və məşəqi olmaq kimi bacarıqlara da malik olmalıdır.

İngilis dilinin tədrisi prosesində şagirdin idrak fəaliyyətini intensivləşdirmək üçün oyun metodundan istifadə etmək şagirdlərdə təlim prosesinə maraq oyadır. Bu zaman interaktiv tədris metodlarından, internet resurslarından istifadə edilməsi yaxşı nəticə verir.

Bir oyun üsulunu nəzərdən keçirək. Şagirdlərdə peşəyönümlülüüyü nəzərə almaqla oyunlar formasında qeyri standart dərslər təşkil etmək mümkündür. Hər bir peşə sahəsində gələcəkdə əcnəbilərlə ünsiyyətdə olma halları nəzərə alınmalıdır. Bu həm də dil öyrənmək üçün güclü motivasiyanın yaranmasına səbəb olur. Bu zaman müxtəlif növ oyun texnologiyalarından qruplar şəklində rollu oyunlardan geniş istifadə oluna bilər. Həmçinin krossvordlar, tematik dialoqlar: alış-veriş, oteldə, hava limanında, gəzintidə və s. Bundan əvvəl şagirdlərlə mövzu üzrə söhbət aparılmalı, lüğət ehtiyatı təkrar edilməli, danışq düsturları, frazeoloji vahidlər üzrə tapşırıqlar verilməlidir. Şagirdlər tərəfindən tərtib edilən dialoqlardan istifadə edilməsi də məqsədəuyğundur. Bu zaman salamlama, minnətdarlıq, təkliflər və s. nitq etiketləri üzrə də işlər aparılır. Dialoq zamanı lüğətin daha möhkəm mənimsənilməsi üçün şagirdlər rolları dəyişirlər. Sonda şagirdin bilik səviyyəsi, yaradıcılıq qabiliyyəti, peşəkar bacarıqları (qrupda işləməsi, əməkdaşlığı, ünsiyyəti) qiymətləndirilir, zəif və güclü keyfiyyətlər aşkar edilir. Müəllim ingilis dili dərslərini planlaşdırarkən təkcə şagirdlərin yeni sözləri öyrənməsini və yadda saxlamasını təmin etmək deyil, həm də hər bir uşağın fərdiliyinin inkişafı üçün şərait yaratmağa çalışmalıdır.

Uşaqların bir mövzuya marağını oyatmaq üçün onları öyrənmə prosesində nəyin cəlb edə biləcəyini müəyyən etmək lazımdır. Bu baxımdan xarici dilin tədrisinin keyfiyyətinin və səmərəliliyinin yüksəldilməsi üçün ehtiyatların axtarışı, innovativ metod və iş üsullarından istifadə müəllimin işində mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Bütün bunlar müəllimin əsas vəzifəsinin həllinə - şagirdlərdə xarici dil öyrənməyə davamlı maraq oyatmaq və bu dildə sərbəst ünsiyyət qurmaq bacarığına nail olmaq üçün kömək edəcəkdir.

Bu problemlərin həllində rollu oyunlardan istifadə müəllimə çox kömək edir. Onların xarici dil dərslərində istifadəsi müsbət nəticələr verir, uşaqların dərslə marağını artırır, onların diqqətini əsas məsələyə - oyun zamanı təbii ünsiyyət şəraitində nitq bacarıqlarını mənimsəməyə cəmləşdirməyə imkan verir.

Pedaqoji prosədə oyunların öyrətmə imkanları çoxdan məlumdur. Bir çox təcrübəli müəllimlər haqlı olaraq təlim prosesində oyunlardan istifadənin səmərəliliyinə diqqət yönəldirlər. Hazırda xarici dilin tədrisində nitq oyunundan istifadə problemi yerli və xarici metodik ədəbiyyatda da geniş işıqlandırılır. Oyun "emosional və əqli gücün göstərilməsini tələb edən xüsusi təşkil olunmuş fəaliyyətdir". Oyunun xarakteri, onun yüksək təhsil potensialı uşaqların inkişafının yaş və psixoloji xüsusiyyətləri ilə bağlıdır. Oyunda psixofizika vacibdir.

Təklif olunan vəziyyətdə olan bir şəxs müəyyən obyektlərdən istifadə edərkən və bir şəxslə - oyun tərəfdaşı ilə qarşılıqlı əlaqədə obyektlərdən, bədən hərəkətlərindən, toxunma hissələrindən istifadə edir, bu prosədə gözlər, bədən dili və düşüncələr də fəal iştirak edir. Ünsiyyət bu kompozisiyanın təbii hissəsinə çevrilir və yeni sözlər və ifadələr asanlıqla yadda qalır. Xüsusilə oyun yumoristik və ya əyləncəli xarakterdə olduqda daha yaxşı xatırlanır. Yaradıcılıq qabiliyyəti insanlara təbiətin özü tərəfindən bəxş edilmişdir. İnsanlar daima icad etməyi, fantaziya qurmağı, təsvir etməyi, özünü və ətrafını dəyişdirməyi sevirler. Uşaqların yaradıcılığına başqaları tərəfindən maraq göstərilmədikdə həvəsəndən düşürlər.

Birgə yaradıcı oyunlar şagird- müəllim, şagird- şagird münasibətlərini yaxşılaşdırmaqla, onları bir- birinə yaxınlaşdırır. Bu, da öz növbəsində effektiv təhsilin əsas prinsiplərindən biri hesab edilir. Şagirdlər, oynayaaraq, hər zaman irəli getmək, daha yaxşı nəticələr göstərmək üçün əzmlə çalışırlar. Amerikalı psixoloq Corc Herbert Mead "Ağıl, Mən və Cəmiyyət" kitabında qeyd edir ki, oyunda psixoloqların insanın "müstəqilliyi" adlandırdıqları şeyin formalaşmasının ümumiləşdirilmiş modelini gördüm. Oyun insanın özünü ifadə etmə, öz müqəddəratını təyin etmə, özünü yoxlama, özünü dərk etmə sahəsidir. Oyun həmişə qərar qəbul etməyi təmin edir. Bu zaman uşağı necə hərəkət etmək, nə demək, oyunu necə qazanmaq çox düşündürür. Bu məsələləri həll etmək istəyi oyunçuların təfəkkürünü, düşünmə fəaliyyətini sürətləndirir. Əgər uşaq xarici dildə düşünürsə, bu vəziyyətdə oyun zəngin öyrənmə imkanlarını da təmin edir.

Bərabərlik hissi, həvəs və sevinc mühiti, tapşırıqların məqsədəuyğunluğu hissi - bütün bunlar uşaqlara ünsiyyət prosesində nitqlərində xarici dil sözlərindən sərbəst istifadə etməyə mane olan utancaqlığı, sıxıntı və bəzən özünə və başqalarına inamsızlığı dəf etmək imkanı verir. Bu da birbaşa təlim nəticələrinə, standartların reallaşmasına faydalı təsir göstərir. Dil materialı hiss olunmaz şəkildə mənimsənilir və eyni zamanda şagirdə "Deməli, mən hamı ilə bərabər danışa bilərəm" kimi məmnunluq hissi yaranır.

Əbəs yerə deyil ki, beynəlxalq ingilis dili kurslarında yalnız ingilis dilində danışanlarla, hətta təcrübəsiz öyrənlərlə də ünsiyyət qurmaq çox vacibdir. Bu zaman mimika, pantomima və aktyorluq məharətinin köməyi ilə o, təkə dilin leksikası ilə deyil, həm də qrammatikası haqqında da məlumatları çatdırır. Şagirdlər doğma dilin iştirakı olmadan ingilis dilinin ab-havasına uyğun olaraq oyunun qaydasına da nüfuz edir, özlərini də ingilis kimi hiss edirlər və bəzən hətta belə oyun zamanı şagirdlərə ingilis adlarının verilməsi də təbii olur.

Yuxarıda göstərilənlərə əsasən biz oyunu situasiya əsasında dəyişən məşq kimi nəzərdən keçiririk, burada nitq nümunəsinin real nitq ünsiyyətinə mümkün qədər yaxın olan şəraitdə dəfələrlə təkrarlanması üçün imkanlar yaradılır.

Rollu oyunlar bir neçə metodik vəzifələrin həyata keçirilməsinə kömək edir:

- uşaqların şifahi ünsiyyətə psixoloji hazırlığının yaradılması;
- linqvistik materialın təkrarlanmasının təbii zərurətinin təmin edilməsi;
- şagirdlərə lazım olan nitq variantını seçməyi öyrətmək.

Eyni oyunlar müxtəlif üsullarla həyata keçirilə bilər, müxtəlif formalarda ola bilər, lakin onların hamısı improvizasiyaya əsaslanır. Əlbəttə, nəzərə almaq lazımdır ki, hər bir yaş dövrü özünəməxsus aparıcı fəaliyyət növü ilə xarakterizə olunur. Rollu oyunun strukturunda aşağıdakı komponentləri qeyd etmək olar: rollar, ilkin vəziyyət, oyun zamanı fəaliyyət.

Bildiyiniz kimi nitqin hərəkətverici qüvvəsi motivdir. Danışq motivinin yaradılması rollu oyun təşkil edərkən müəllimin fəaliyyətinin ən çətin komponentidir. Tələbələrin maraq dairəsinə nüfuz etmək üçün rollu oyunda iştirak üçün şəxsi motiv yaratmaq və bununla da rol oyunları üçün tapşırıqları düzgün tərtib etmək lazımdır. Bir qrup uşaqda rollu oyunlar insanların real həyatda daxil olduqları müxtəlif münasibətləri yenidən yaratmaq üçün sonsuz imkanlara malikdir.

M.F.Stroninin "İngilis dili dərslərində təhsil oyunları" kitabında təklif etdiyi təsnifatını əsas götürərək, aşağıdakı rollu oyun növlərini ayırıq:

əlifba ilə işləmək üçün oyunlar; fonetik oyunlar; leksik oyunlar; orfoqrafiya oyunları; qrammatik oyunlar; dinləmə oyunları; ümumi dil oyunları.

Oyunların dərstdə verilməsi və oyuna ayrılan vaxt şagirdlərin hazırlığından, öyrənilən materialın həcmindən, dərslərin məqsəd və şərtləri kimi amillərdən asılıdır. Məsələn, oyun ilkin möhkəmləndirmə məşqi kimi istifadə olunarsa, ona 20-25 dəqiqə vaxt verilməlidir. Gələcəkdə, artıq əhatə olunmuş materialı təkrarlamaq üçün eyni oyunu oynaya bilərsiniz, yəni eyni oyundan dərslərin müxtəlif mərhələlərində istifadə oluna bilər. Gərginliyi aradan qaldırmaq üçün oyunlardan dərslərin ortasında və ya sonunda istifadə etmək daha yaxşıdır. Oyunların müsbət emosiyalar və faydalar gətirməsi və əlavə olaraq, uşaqların xarici dil öyrənməyə marağı və ya motivasiyasının zəifləməyə başladığı bir vəziyyətdə təsirli stimula kimi xidmət etməsi vacibdir.

Oyun zamanı şagirdlərin sözünü kəsmək, irad tutmaq olmaz, çünki bu, ünsiyyət mühitini pozur. İ.P. Qladilina hesab edir: "Cəmiyyətdə çox vaxt insanlar öz çıxışlarının həmsöhbətin mənfi reaksiyasına səbəb olacağını bilsələr, susmağa üstünlük verirlər. Eynilə də, müəllim şagirdin hər hansı bir nitq, tələffüz səhvinə düzəldərkən şagird nəinki nəzərində tutduğu ifadəni, əsas fikrini unudur, özünü itirir, həm də söhbəti davam etdirmək istəyini itirir". Lazım olarsa düzəlişlər sakit şəkildə, şagirdlərin nitqini kəsmədən və ya dərslərin sonunda aparılmalıdır.

Ümumiyyətlə, xarici dil dərslərində müxtəlif oyunlardan istifadə dilin əyləncəli şəkildə mənimsənilməsinə kömək edir, yaddaşı, diqqəti, ixtiraçılığını inkişaf etdirir, xarici dilə marağı qoruyur.

Eyni zamanda, xarici dil dərslərindəki oyunlar linqvistik materialı işləyərkən, nitq fəaliyyətini aktivləşdirərkən gərginliyi, monotonluğu aradan qaldırmaq üçün istifadə edilə bilər və edilməlidir. Yadda saxlamaq lazımdır ki, oyunların bütün cəlbediciliyi və effektivliyi üçün mütənəsiblik hissini müşahidə etmək lazımdır, əks halda onlar uşaqları yoracaq və emosional qavrayışın müsbət təsirini itirəcəklər.

Müasir cəmiyyətdə tədrisin yeni forma, metod və üsullarının axtarışına çox diqqət yetirilir. Müasir məktəbə elə tədris metodları lazımdır ki, onlar nəinki yüksək keyfiyyətli tədrisi təmin etsin, həm də insanın şəxsiyyətini, onun yaradıcılıq potensialını üzə çıxarsın. Həmçinin müasir təhsil insana müasir həyata uyğunlaşmağı, vəziyyətə uyğun tez və düzgün qərarlar qəbul etməyi, rəqabət qabiliyyətli olmağı öyrətməli, sosial dəyişikliyin situasiyalarını fəal şəkildə mənimsətməlidir.

Hazırda müasir tədris məktəblilərə xarici dilin intensiv öyrədilməsini təmin edir. Bununla əlaqədar müəllim və metodistlər daim xarici dilin tədrisinin keyfiyyətini və səmərəliliyini artırmaq üçün ehtiyat imkanlar axtarırlar. Yeniləşməkdə olan, qlobollaşan cəmiyyətin müasir məktəbi tələb edir ki, xarici dilin tədrisində müasir texniki vasitələrindən istifadə etməklə fəal nitq ünsiyyətinin inkişafına diqqət yetirilsin. Bu baxımdan oyun metodu aktiv nitq ünsiyyətini inkişaf etdirməyə kömək edən yollardan biridir

Kommunikativ metod müəllimlə şagirdi arasındakı psixoloji maneəni aradan qaldırmağa imkan verir. Şagirdlər müəllimlə öz aralarında "məsafə" hiss etməyi dayandırdıqda, müəllimlə ünsiyyətdə maraqlı, əyləncəli və xoş olduqda, onların xarici dildə danışmağa başlaması daha asan olur.

Bununla yanaşı, bəzən məktəb təcrübəsində oyun öyrətmə metodundan nadir hallarda istifadə olunduğunu müşahidə edirik. Nəzərə almaq lazımdır ki, kommunikativ metod olan oyun - öyrətmə metodu sinif animasiya gətirir, şagirdlər arasında müsbət emosional münasibət yaradır və motivasiyanı artırır. Oyun zamanı uşağın bacarıq və qabiliyyətləri tam şəkildə aşkara çıxır. Oyun emosional və zehni güc sərf etməyi tələb edən xüsusi təşkil olunmuş fəaliyyətdir. Oyunda qalib gəlmək istəyi oyunçuların düşünmə fəaliyyətini artırır, burada əyləncə, istirahət olduğu üçün öyrənməyə, yaradıcılığa, insan münasibətləri modelinə çevrilə bilər.

Yuxarıda qeyd olunanları nəzərə alaraq qeyd edək ki, oyun metodundan istifadə xarici dilin tədrisinin effektivliyini xeyli artıracaq. Düzgün seçilmiş oyun xarici dilin tədrisi səviyyəsini artırmağa imkan verir. Oyun növü seçərkən şagirdin psixoloji və yaş xüsusiyyətləri nəzərə alınmalıdır. Çünki müxtəlif yaş səviyyələrində müxtəlif növ oyunlardan istifadə olunur.

Oyun zehni və iradi fəaliyyəti inkişaf etdirir. Mürəkkəb, lakin eyni zamanda maraqlı bir məşğuliyət olmaqla, böyük diqqət cəmləşməsi tələb olunur, yaddaşı məşq edir, nitqi inkişaf etdirir. Oyun məşğələləri hətta ən passiv və zəif hazırlıqlı tələbələrə də valeh edir ki, bu da onların akademik göstəricilərinə müsbət təsir göstərir.

Oyun, yaşlı nəsilin təcrübəsini gənclərə ötürmək, öyrətmək üsulu kimi qədim dövrlərdən bəri istifadə olunur. Tədris prosesinin canlandırılmasına və intensivləşdirilməsinə əsaslanan müasir məktəbdə oyun fəaliyyətindən aşağıdakı hallarda istifadə olunur:

Oyun metodundan istifadə edərkən müəllimin vəzifəsi, ilk növbədə, şagirdlərin idrak fəaliyyətini təşkil etməkdir ki, bu prosesdə onların qabiliyyətləri, xüsusən yaradıcılıq inkişaf edəcəkdir. Oyun həmişə müəyyən emosional və aqli gücün gərginliyini, həmçinin qərar qəbul etmək qabiliyyətini (nə etməli, nə deməli, necə qalib gəlməli?) nəzərdə tutur. Bu məsələləri həll etmək istəyi oyunçuların düşünmə fəaliyyətini kəskinləşdirir. Müsbət cəhət odur ki, tələbə xarici dildə də danışır.

Dərs zamanı oyun metodundan istifadə aşağıdakı üstünlüklərə malikdir:

- Xarici dilin leksikası, qrammatik strukturu, ifadələri real, emosional situasiya kontekstində şagirdə təqdim olunur ki, bu da öyrənilən materialın sürətli və davamlı yadda saxlanmasına kömək edir.

- Oyun zamanı hər bir şagird fərdi və kollektiv şəkildə fəal idrak fəaliyyətinə cəlb olunur və bu da tədris prosesini idarə etmək üçün effektiv vasitədir.

- Oyun zamanı öyrənmə 90% həyata keçirilir. Oyun öz iştirakçılarına seçim etmək, özünü ifadə etmək, öz müqəddəratını təyin etmək və özünü inkişaf etdirmək imkanı verən sərbəst fəaliyyətdir;

- oyun müəyyən bir nəticəyə malikdir və şagirdi məqsədə (qələbəyə) və məqsədə çatmaq üçün yol haqqında məlumatlı olmağa stimullaşdırır;

- oyunda iştirak edən komandalar və ya fərdi iştirak edən şagirdlər əvvəlcə bərabərdir (burada pis və ya yaxşı şagird yoxdur, yalnız oyunçular var);

- nəticə oyunçuların özündən, onların hazırlıq səviyyəsindən, fərdi qabiliyyətlərindən, dözümlülüyündən, bacarıqlarından, xarakterindən asılıdır;

- rəqabət qabiliyyəti oyunun tərkib hissəsi olmaqla şagirdlər üçün cəlbədir; oyundan alınan məmnunluq hissi xarici dil dərslərində əlverişli vəziyyət yaradır və fənni öyrənmək istəyini artırır;

- oyunda həmişə müəyyən bir sirr var: alınmamış cavab. Bu da şagirdin zehni fəaliyyətini fəllaşdırır, onu cavab axtarmağa sövq edir;

- oyun fəal təlim sistemində xüsusi yer tutur: çünki o, həm öyrənmənin təşkili metodu, həm də formasıdır, aktiv öyrənmənin bütün üsullarını özündə sintez edir.

Bütün bunlar oyunu pedaqoji fəaliyyətin ən yüksək növü kimi qəbul etməyə imkan verir. Oyun öyrətmə metodundan istifadə aşağıdakı mühüm metodiki vəzifələrin yerinə yetirilməsinə kömək edir:

- şagirdin şifahi ünsiyyətə psixoloji hazırlığı;

- dil materialının dəfələrlə təkrarlanmasına təbii ehtiyacın təmin edilməsi;

- şagirdə arzu olunan nitq variantını seçməyi öyrətmək, nitqin spontanlığına hazırlıq.

Oyun metodunun bir neçə vacib funksiyasını nəzərdən keçirək:

1. Oyunun öyrədici funksiyası yaddaşı, diqqəti, informasiya qavrayışını, ümumtəhsil bacarıq və vərdişlərini, xarici dil bacarıqlarını inkişaf etdirir. Bu o deməkdir ki, oyun emosional və zehni güc sərf etməyi tələb edən xüsusi təşkil olunmuş fəaliyyətdir.

2. Tərbiyə funksiyası oyunda tərəfdaşa diqqətli, humanist münasibət kimi keyfiyyətləri inkişaf etdirməkdən ibarətdir. Bu zaman qarşılıqlı yardım və qarşılıqlı dəstək hissi də inkişaf etdirilir. Tələbələr bir-biri ilə xarici dildə danışmağı improvizə etmək üçün nitq etiketinin klişeləri ilə tanış olurlar ki, bu da nəzakət kimi keyfiyyəti tərbiyə etməyə kömək edir.

3. Əyləncə funksiyası sinifdə əlverişli atmosfer yaratmaqdan, dərsləri maraqlı və qeyri-adi hadisəyə, həyəcanlı macərəyə, bəzən isə nağil dünyasına çevirməkdən ibarətdir.

4. Kommunikativ funksiya xarici dildə ünsiyyət mühiti yaratmaq, şagird komandasını birləşdirmək, xarici dildə qarşılıqlı əlaqəyə əsaslanan yeni emosional və kommunikativ münasibətlər qurmaqdır.

5. Relaksasiya funksiyası - xarici dilin intensiv tədrisi zamanı sinir sistemində stress nəticəsində yaranan emosional gərginliyin aradan qaldırılması.

6. Psixoloji funksiya insanın fizioloji vəziyyətini daha effektiv fəaliyyətə hazırlamaq, eləcə də böyük həcmdə informasiyanın mənimsənilməsi üçün psixikanın yenidən qurulması bacarıqlarını formalaşdırmaqdan ibarətdir.

7. İnkişaf funksiyası fərdin ehtiyat imkanlarını aktivləşdirmək üçün şəxsi keyfiyyətlərin ahəngdar inkişafına yönəldilmişdir.

Oyunun yuxarıda göstərilən bütün funksiyaları təkcə xarici dilin öyrədilməsinə deyil, həm də şagirdin şəxsi keyfiyyətlərinin inkişafına kömək edir.

Təcrübədə deyə bilərəm ki, tədrisin oyun formasından istifadə edilən dərslər xüsusilə maraqlı və məhsuldar keçir. Şagirdlər aşağıdakı oyunlardan zövq alırlar:

Yekun olaraq deyə bilərik ki, oyun metodu real həyata mümkün qədər yaxın olduğu üçün ingilis dilini öyrətməyin ən təsirli üsullarından biridir. Oyun fəaliyyətinin funksiyalarından istifadə şagirdlərin bacarıq və vərdislərinin formalaşdırılması, inkişafı və təkmilləşdirilməsi problemlərini həll etməyə kömək edir.

İstifadə edilmiş ədəbiyyat

1. Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri üçün ikinci xarici dil (ingilis dili) fənn kurikulumunun (V-VII siniflər) tətbiqinə dair tövsiyələr. Bakı 2015.
2. English. 5-ci sinif üçün dərslik. (müəlliflər: Könül Heydərova, Günay Qurbanova, Sevinc Məmmədova) Bakı, 2020.
2. Айдарова И.Т.. 110 игр на уроках английского языка. / Сост. ДЖ. Стайнберг. (пер. с англ.) / отв ред. Сарнова П. М.: АСТ Астрель, 2003.
3. Гальскова Н.Д. И лингводидактика и методика обучения иностранным языкам // ИЯШ. - 1997, №6.

Ключевые слова: обучение английскому языку, языковая среда, игровой метод, коммуникативные навыки, творческое приложение.

Keywords: English language teaching, language environment, game method, communication skills, creative application.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ МЕТОДОВ ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ

Резюме

Основная цель обучения английскому языку в общеобразовательных школах - научить учащихся основам формирования и развития коммуникативных речевых навыков и культуры речи, практического владения иностранным языком.

Использование игрового метода для активизации познавательной активности студентов в процессе обучения английскому языку вызывает интерес к процессу обучения. В этом случае использование интерактивных методов обучения, Интернет-ресурсов дает хорошие результаты. Игровой метод - один из самых эффективных способов обучения английскому языку, поскольку он максимально приближен к реальной жизни. Использование игровой деятельности помогает решать задачи по формированию, развитию и совершенствованию навыков и привычек учащихся.

USE OF INNOVATIVE METHODS IN TEACHING A FOREIGN LANGUAGE

Summary

The main purpose of teaching English in secondary schools is to teach students the basics of the formation and development of communicative speech skills and speech culture, the practical mastery of a foreign language. The use of the game method to intensify the cognitive activity of students in the process of teaching English arouses interest in the learning process. In this case, the use of interactive teaching methods, Internet resources gives good results. The game method is one of the most effective ways to teach English because it is as close as possible to real life. The use of play activities helps to solve problems in the formation, development and improvement of students' skills and habits.

RƏYÇİ: dos. L.Ələkbərova